Norsk helsenett

I kjølvannet av Chromebook-saken: Kan leverandører bruke kundens data til egne formål?

Marit Larsen Haarr
Personvernombud

August 2024

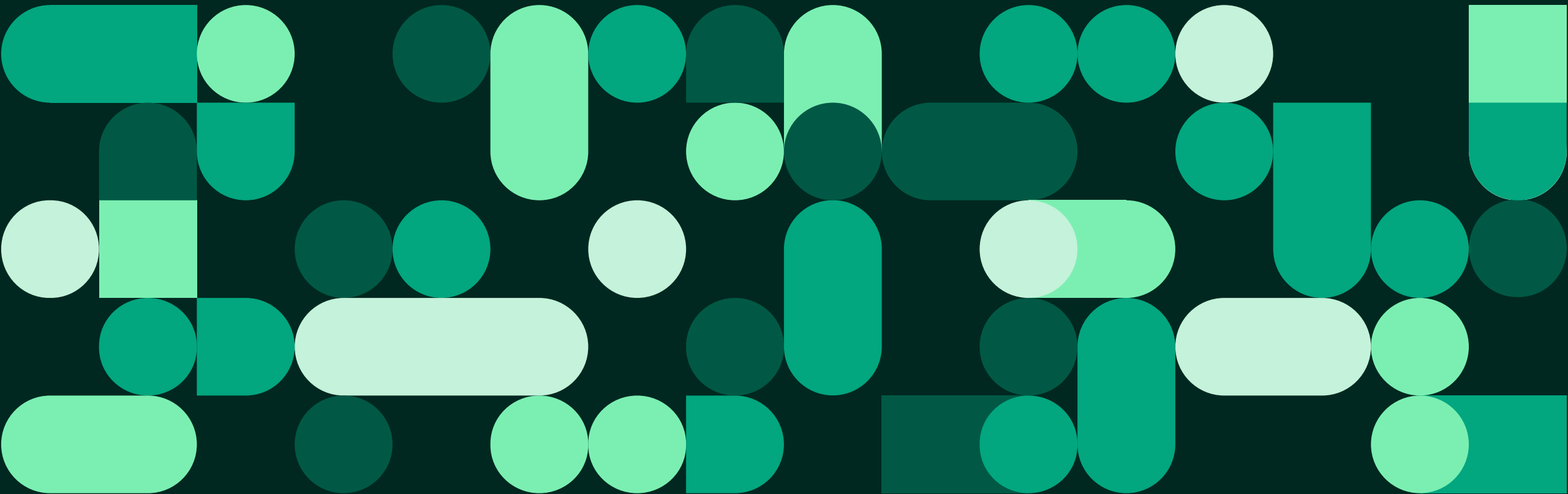

Microsoft

Produkter for effektiv læring

Verktøy fra Google for Education fungerer sammen for å fornye læring og undervisning, slik at hver elev og lærer kan nå sitt fulle potensial.

Kom i gang med Google Workspace for Education

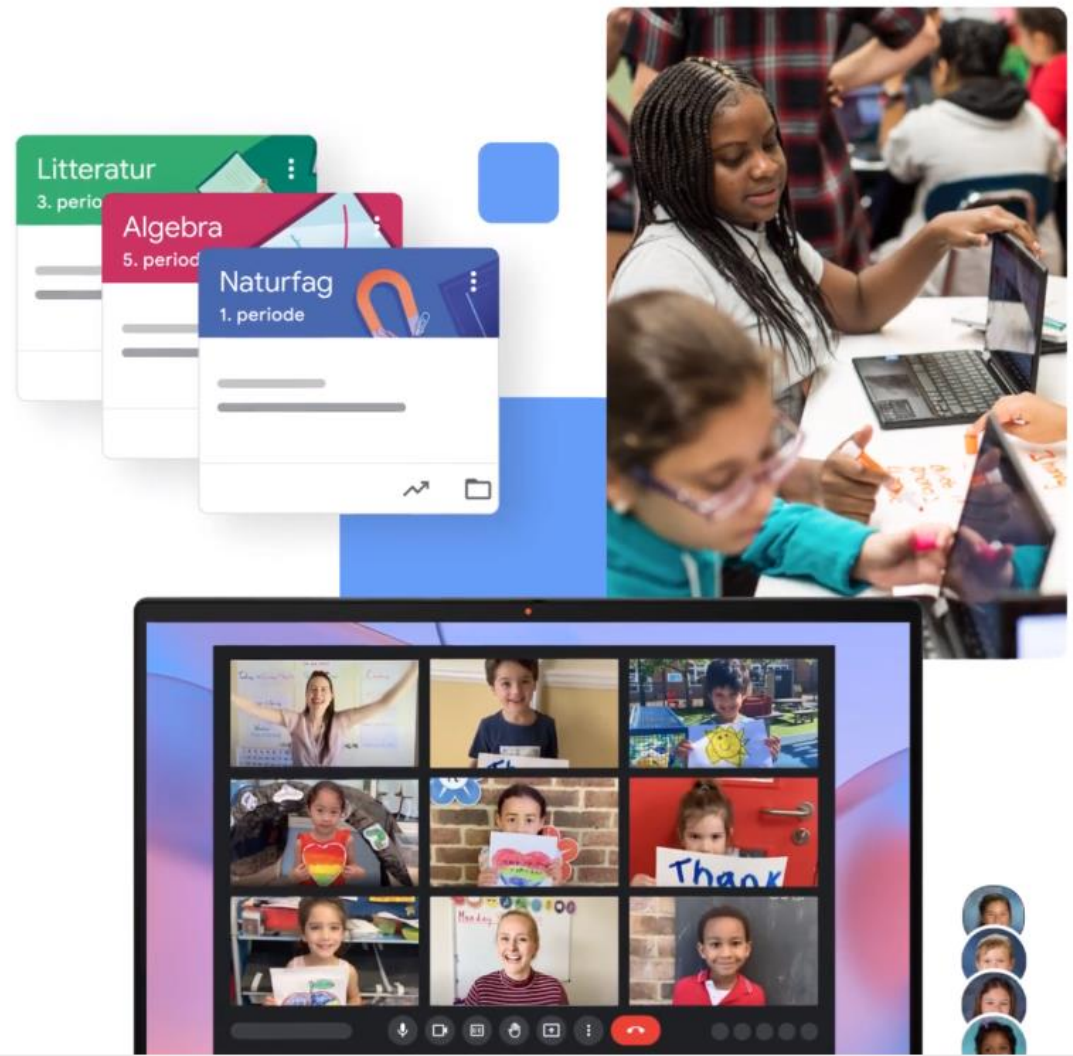

Man må vite hva man holder på med

- Har vi oversikt?
  - Hva?
  - Hvor?
  - Hvem? Noe ekstra vi må tenke på da?
  - Hvordan?
- Har vi vurdert risiko?
  - ROS, DPIA
  - Når?
- Har vi lov?

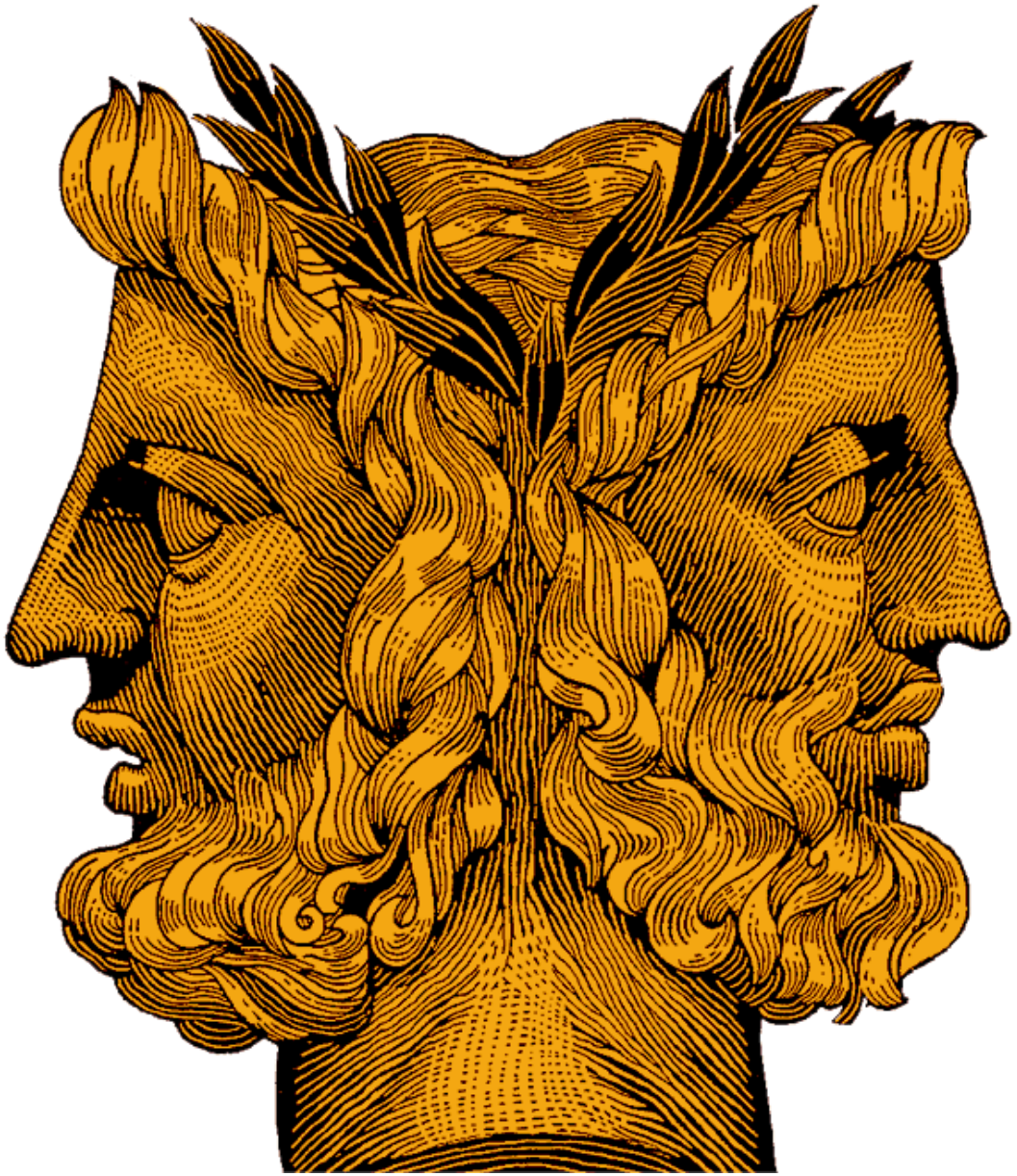

Helsingør kommune og Chromebook - en lang reise

Tar i bruk 2013

GDPR 2018

Klaget inn 2019

Helsingør kommune og Chromebook - en lang reise

Tar i bruk 2013

GDPR 2018

Klaget inn 2019

Påbud om lovlig-gjøring 2021

2021: Påbud og advarsel

- **Påbud**
  - Få bruken av Chromebook i overensstemmelse med GDPR.
  - Gjør en **risikovurdering** av behandlingene i Chromebook og G-Suite

- **Advarsel**
- Bruken av G-Suites tilleggsprogrammer **uten DPIA** vil være i strid med GDPR

Helsingør kommune og Chromebook - en lang reise

Tar i bruk 2013

GDPR 2018

Klaget inn 2019

Påbud om lovlig-gjøring 2021

Forbud mot bruk 2022

August 2022:
Forbud – penn og papir i skolen?

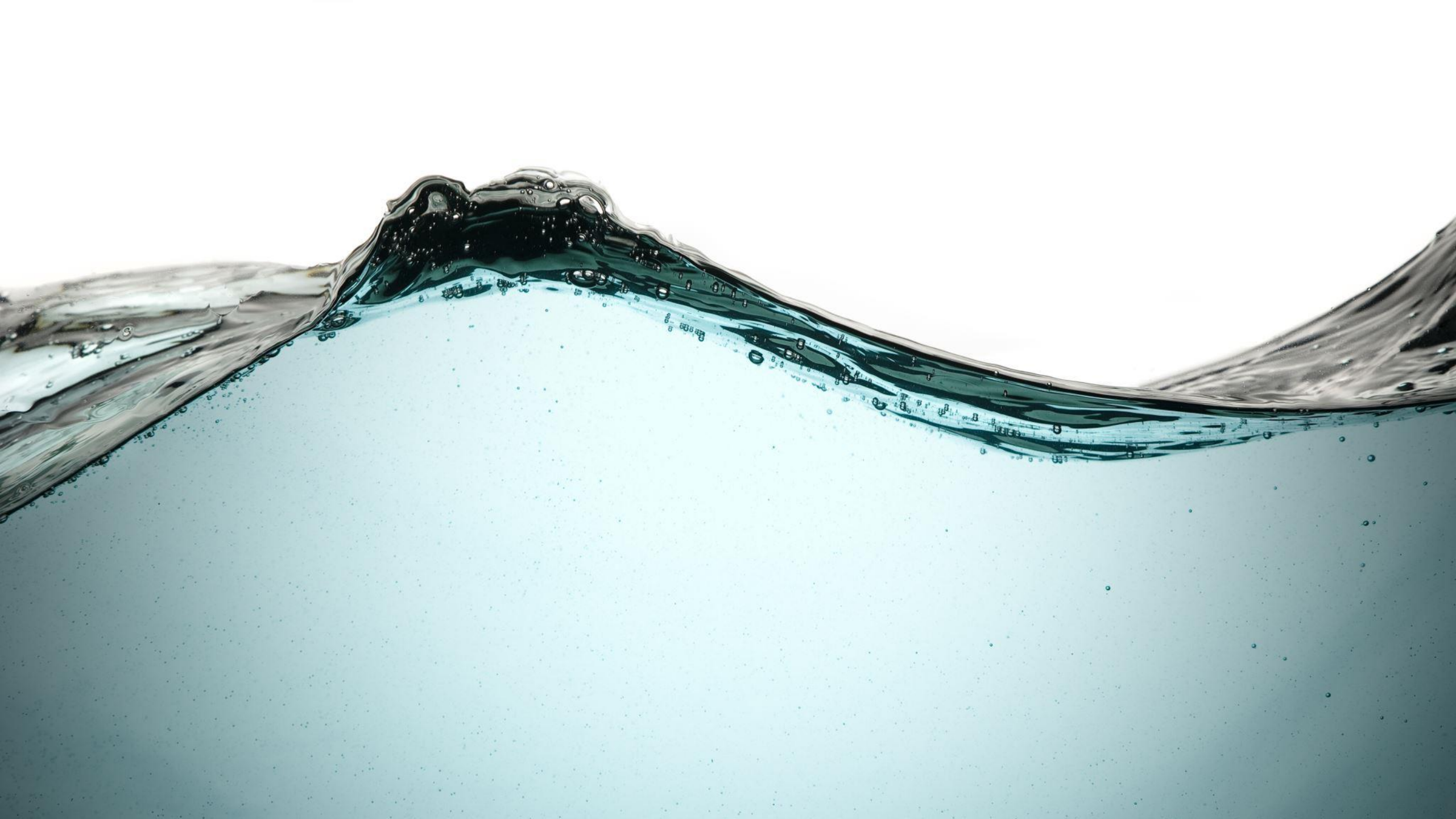

Helsingør kommune og Chromebook - en lang reise

Tar i bruk 2013

GDPR 2018

Klaget inn 2019

Påbud om lovlig-gjøring 2021

Forbud mot bruk 2022

53 av 98 kommuner + KL

Helsingør kommune og Chromebook - en lang reise

Tar i bruk 2013

GDPR 2018

Klaget inn 2019

Påbud om lovlig-gjøring 2021

Forbud mot bruk 2022

53 av 98 kommuner + KL

Påbud om å få orden på «videre-givelse» 1/2024

Januar 2024: Påbud

- Behandlingen må være lovlig!

- Alternativer
  1. Slutt å gi Google personopplysninger – avskjær overføringen
  2. Google avstår fra å behandle oplysninger
  3. Skaff dere lovhjemmel fra Folketinget

Helsingør kommune og Chromebook - en lang reise

Tar i bruk 2013

GDPR 2018

Klaget inn 2019

Påbud om lovlig-gjøring 2021

Forbud mot bruk 2022

53 av 98 kommuner + KL

Påbud om å få orden på «videre-givelse» 1/2024

Kommunene etterlever påbudet 6/2024

Problemstilling: Googles egen bruk av personopplysninger

- Databehandler Google kan ikke ”forsyne seg”
  - selv om det ”bare” er metadata (”service data”)

- Enighet om at Google kan bruke kundens data for å
  - levere tjenesten og
  - forbedre sikkerhet

- Problem hvis Google bruker dem til
  - Vedlikehold og forbedring av tjenesten, OS og nettleser
  - Måling av ytelse i OS og nettleser
  - Utvikling av nye funksjoner og tjenester i OS og nettleser

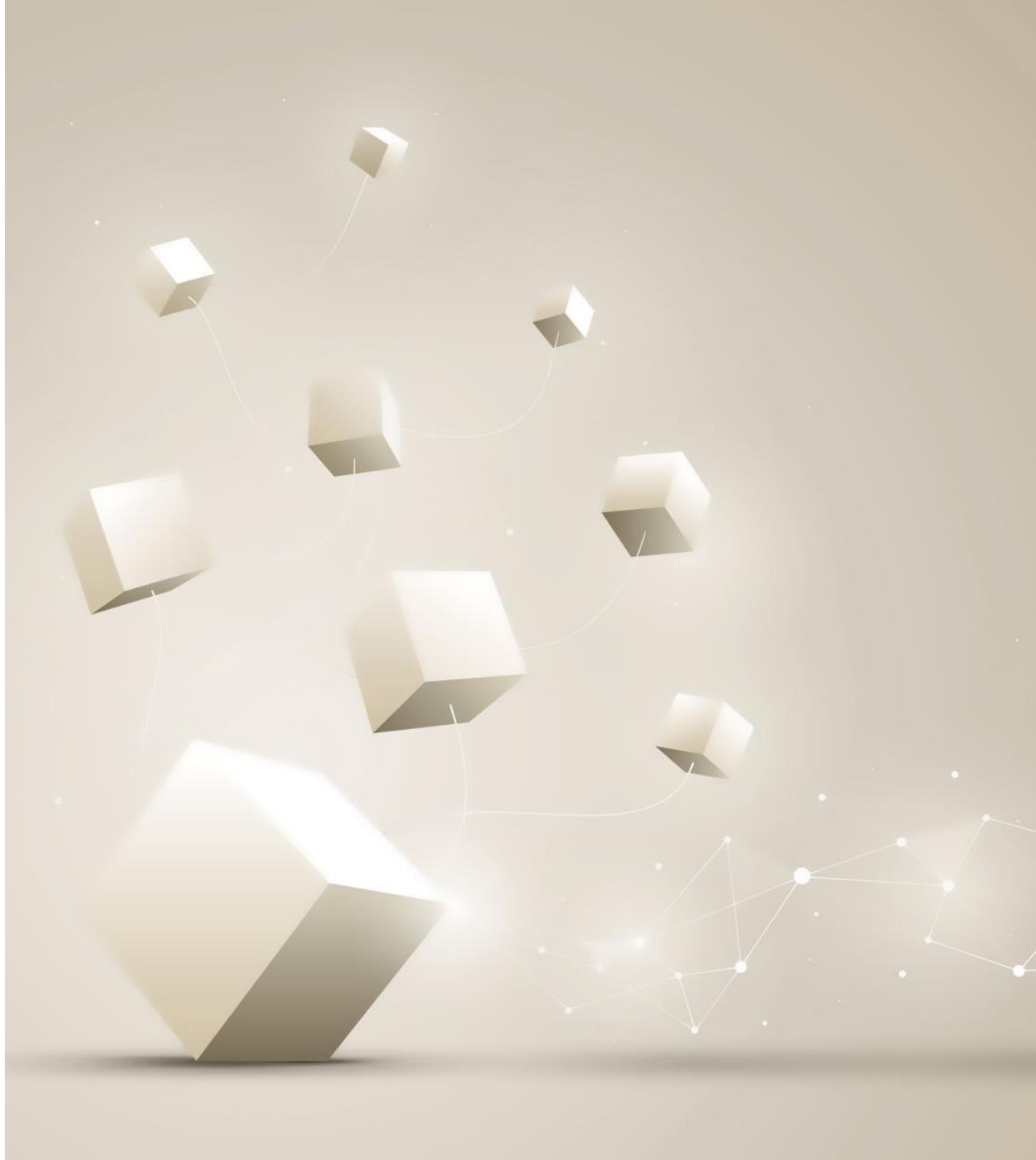

Status etter arbeid fra KL siden september 2022

- **Datatilsynet anerkjenner** det store arbeidet:
  - **Beskrivelse** av data som behandles, av hvem og i hvilken rolle.
  - Endringer i **tjenester** som kommunene bruker,
  - Endringer i **kontraktsvilkår** som gjelder for tjenestene.

- **Vesentlig synergi** i felles vurderinger av risikomomenter, konsekvensanalyser og tiltak

- *”Dette arbejde **skulle have været udført, inden** Google Chromebooks og Workspace for Education blev taget i brug.”*

August 2024

Siste nytt fra Danmark

- Kommunene velger alternativ 1:
  - De gir ikke lenger videre personopplysninger til formål de ikke har hjemmel til
  - Slutter med overføringer til tredjeland
- Kontrakten: personopplysninger vil bare bli behandlet etter kommunens instruks
  - Unntak: tilfeller der annet kreves i henhold til EU-regler eller en EU-stats rett
- Fortsatt noe utestående
  - klarere kontraktsbestemmelser
  - overblikk over behandlingsaktivitetene ved endringer i kontrakten
  - DT spør EDPB om rekkevidden av dokumentasjonsplikt ang. underdatabehandlere.

Hva ser vi nå? «Smitter videre»: påvirker M365

Region Syd-Danmark ber Datatilsynet(DK) om veiledning

- Kartlegge, avklare og vurdere
  - Personkategorier
  - Personopplysninger
  - Omfang av metadata
  - Rettsgrunnlag
  - Formål for Microsoft

Hva ser vi nå?

EU-kommisjonens bruk av M365

- EU-kommisjonen bryter GDPR
  - Overføringer til tredjeland (aka «Schrems-vurderinger»)
  - Ikke oversikt i kontrakten over
    - opplysninger som behandles og
    - formålene de behandles for
  - Bruk av databehandler

- Pålagt å stanse bruken desember 2024
- Saken anket av både EU og Microsoft

Hva kan vi lære av Chromebook-saken?

- At det nytter!
  - Felles initiativ
  - Kontraktsendring
- Nyttig at Datatilsynet engasjerer seg
- Ting vi lurer på:
  - Virkelighet mellom kontrakt og instruks kontra aksept av standardvilkår

Nytt initiativ overfor Microsoft

Vi må kunne lese og forstå avtalen slik den er ment, og med forutsetning om at det er avtalen som gjelder.

- Beskrivelse av datastrømmer (overføring ut av EU?)
- Endring i avtalevilkår
  - Bruk til egne formål
  - Rolle: når og hvorfor er de ikke lenger «bare» databehandler?
  - Spesifisering i kontrakt av opplysninger, formål og rettsgrunnlag

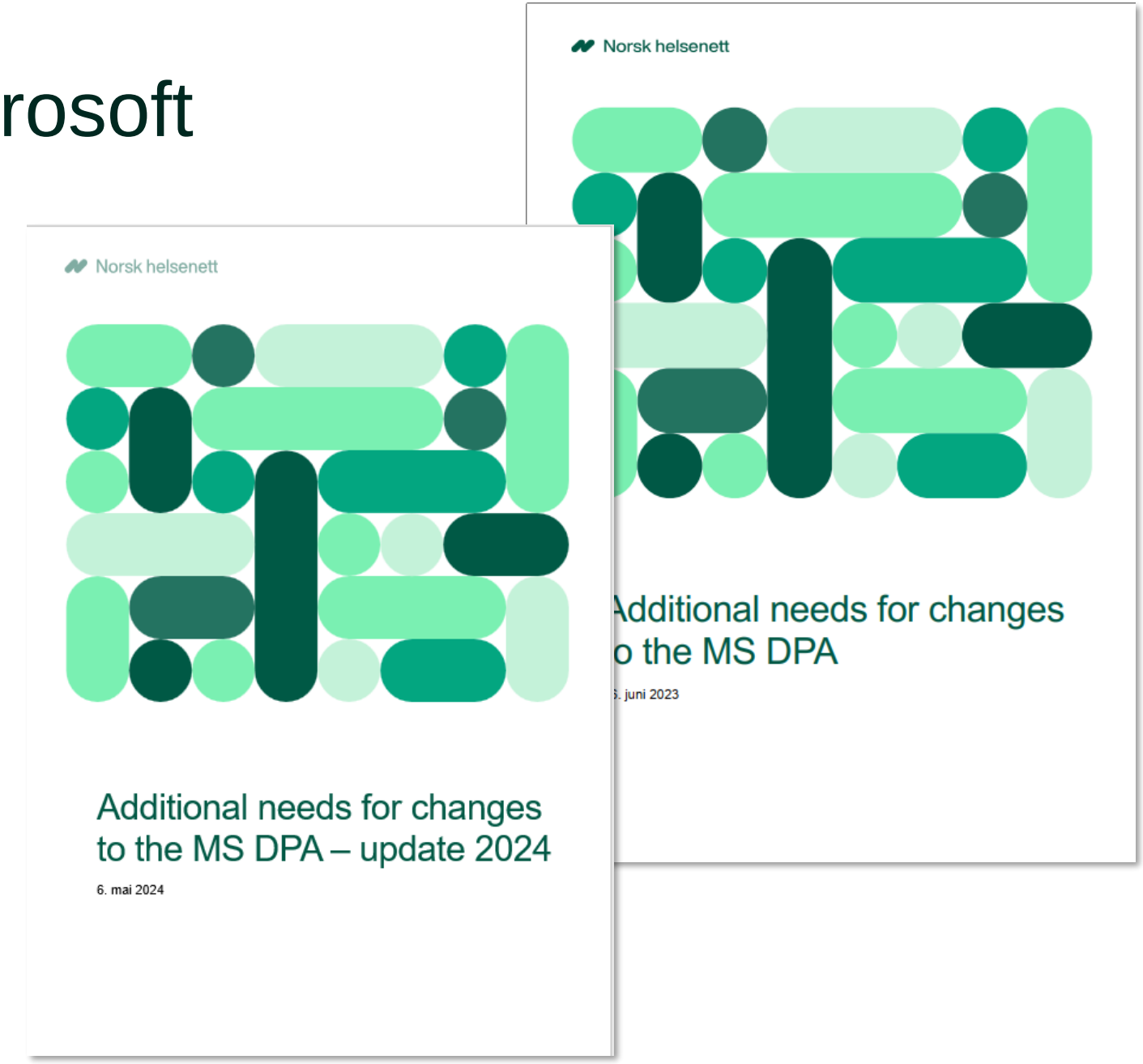

3.	**Data protection impact assessment**	10
4.	**Role of the parties**	11
4.1.1.	DPA Processor and Controller Roles and Responsibilities	11
4.2.1.	Allocation of roles	12
4.2.2.	"Instructions" from controller on disclosing information to other states	15
5.	**Microsoft's own use of personal data incident to providing services**	17
5.2.1.	What does "authorize" mean?	18
5.2.2.	What is currently the content of Processing for Business Operations Incident to Providing the Products and Services to Customer?	19
5.2.3.	The problem of allocation of roles in practice	19
5.3.1.	Use of the word "authorize"	20
5.3.2.	Content of Processing for Business Operations	20
5.3.3.	Allocation of roles	22
6.	**Negotiating tailored contracts between public administration entities and cloud service providers**	

7.	**Sub-processors**	24
7.2.1.	We need to know which sub-processors that process personal information and in which form it is processed	26
7.2.2.	We must be able to object to sub-processors	26
8.	**International transfers**	27
8.3.1.	No international transfer allowed for content personal data as the main rule	29
8.3.2.	Exceptions from the main rule for content personal data	29
8.3.3.	Transfer of meta data may be allowed to obtain our purposes for using the services	29
9.	**Risk of access by foreign governments when using non-EU CSPs storing data in the EEA**	30
10.	**Telemetry/diagnostic information**	34
11.	**Auditing**	36
12.	**Machine learning in Microsoft products and your use of customers' data**	37

1. Background
2. Follow-up from Microsoft: White paper on Business operations
2.1. What is important to us
2.1.1. Confidential and not communicated
2.1.2. Interpretation of legal documents
2.2. What we need from you
3. The "Chromebook-case" in Denmark
3.1. What is important to us
3.2. What we need from you
4. EDPS and the EU institutions' use of M365 – data flows
4.1. What is important to us
4.2. What we need from you
5. The way ahead

Offentlig sektor står bak

The document has been drafted by NHN, but we have also cooperated with other public administration entities to be able to express typical challenges that public administration entities are facing when using Microsoft cloud.

Norsk helsenett

Støtte til arbeidet fra

- Helsedirektoratet
- Skattedirektoratet
- Lånekassen
- Arbeids- og velferdsetaten (NAV)
- Statens pensjonskasse
- Kartverket
- Politiet

- Direktoratet for e-helse
- UDI
- Statistisk sentralbyrå
- Statens vegvesen
- Tolletaten
- SIKT

Takk for meg!